



Groen adopteren in Zoetermeer

Groen speelt een belangrijke rol in de kwaliteitsbeleving van de openbare ruimte. Als burgers actief worden betrokken bij de inrichting en het beheer, kan dat de kwaliteit ten goede komen. Hoe pak je zo iets aan? De gemeente Zoetermeer werkt met 'adoptieprojecten' en oogst daarmee waardering van de inwoners en van andere gemeenten.

▼ Arie Cees de Jong: 'Je moet het ijzer smeden als het heet is.'



De openbare ruimte is van de burger. Als gemeente zijn we er alleen maar om regie te voeren. We hebben in het verleden wel eens een te grote broek aangetrokken.' Aan het woord is Arie Cees de Jong, manager Stadsbeheer bij de gemeente Zoetermeer. Al een aantal jaar stimuleert de gemeente de betrokkenheid van burgers en organisaties bij de inrichting en het beheer van het gemeentelijk groen. 'Adoptiegroen' is een formule die daarbij goed aanslaat: een stukje groen wordt als het ware geadopteerd door een samenwerkingsverband van burgers. De Jong: 'In concreto zorgen we dat de oude bestaande beplanting geroid wordt en stellen we nieuw

plantgoed ter beschikking. Verder laten we zo veel mogelijk over aan de initiatiefnemers. Dus ze informeren zelf de buurt; hoe ze tot overeenstemming komen voor een invulling, hoe ze het werk verdelen, daar komen we als gemeente niet tussen.' En hoewel de gemeente de adoptie van groen stimuleert, wordt er vraaggericht gewerkt. 'Pas als er een klacht of vraag van burgers binnenkomt, wordt de mogelijkheid om zelf aan de slag te gaan onder de aandacht gebracht.'

Ruim duizend actieve bewoners

Het idee voor adoptiegroen stamt uit het Stadsnatuurplan uit het jaar 2000. Sinds die tijd is er circa



50.000 vierkante meter groen geadopteerd, met betrokkenheid van meer dan duizend actieve bewoners, 450 contactpersonen en 250 straten. Maaike Kentie, medewerker van het team Groen Spelen Leren, begeleidt samen met de wijkbeheerders de vele initiatieven. Om wat voor projecten gaat het concreet? Kentie: 'De variëteit in aard en omvang is groot. Je ziet wel dat het wat meer gebeurt in wijken met veel versnipperd groen, zoals de "bloemkoolwijken" uit de jaren '70.' Kentie vervolgt: 'We hebben eigenlijk maar een paar spelregels. Er mogen geen bouwwerken worden gerealiseerd, er mag geen afscheiding worden aangebracht en het groen mag niet worden ver-

‘Verlies je niet in methodes en formules, alles is maatwerk’

hard.’ De Jong vult aan: 'We hebben niet een nauw omschreven formule of methode. Deze manier van werken is organisch gegroeid, op grond van de ervaringen die we in de loop van de jaren hebben opgedaan. We sluiten ook geen contracten af met mensen om dingen af te dwingen. We investeren in de relatie met de burger om het in goede banen te leiden. In dat kader hebben we één keer per jaar een dag waarbij we alle initiatiefnemers en de wethouder voor een leuke bijeenkomst uitnodigen. Mensen worden daarbij ook in het zonnetje gezet.' Adoptieprojecten lopen in principe door zolang er burgers zijn die het stukje blijven onderhouden. Als dat niet meer gebeurt, neemt de gemeente het beheer weer over.

Baten

In financiële zin levert deze manier van werken geen besparing op. 'De kosten van het adoptiegroen komen overeen met de kosten die de gemeente gewoonlijk had gemaakt voor het onderhoud van dit openbaar groen,' stelt De Jong. 'Baten zijn er wel in de vorm van meer waardering voor het groen, het voorkomt vervuiling en vandalisme en creëert een grotere burgerbetrokkenheid.' Het systeem bevalt dermate goed, dat

onlangs de ambitie is geformuleerd om het areaal adoptiegroen te verdubbelen. Er wordt wat extra publiciteit gegeven en er komen ook andere gebruikers en gebruiksvormen in beeld, zoals stadslandbouw, natuurspeelplekken en scholen als initiatiefnemers. En - helemaal van deze tijd - er worden recentelijk ook bouwgronden die voor langere tijd braak liggen bij betrokken. Uiteraard met bewoners in een initiërende rol. Zoetermeer heeft duidelijk de smaak te pakken van het adoptiegroen. De Jong kan andere gemeenten van harte aanbevelen om er zonder veel omhaal mee aan de slag te gaan. 'Je moet het gewoon doen en al doende leren. Verlies je niet in methodes en formules, alles is maatwerk. Als er een vraag komt vanuit burgers, faciliteer die dan ook direct. Je moet het ijzer smeden als het heet is.' ●



▲ Maaike Kentie: 'We hebben maar een paar spelregels.'

‘DE TUIN IS VAN IEDEREEN’

Rudolf Arndt kwam in het voorjaar van 2013 op het idee om samen met Eveline Toorop-Verschuur een wijk tuin te beginnen. Arndt: 'Het plantsoen waar nu de wijk tuin ligt, was een onaantrekkelijk perk met doorgeschoten struiken en veel onkruid.' Nu worden er op het stuk van 90 vierkante meter groenten, kruiden, fruit en vaste planten en bloemen gekweekt. Het onderhoud valt volgens Arndt best mee. 'We hebben er ongeveer een uur per week onderhoud aan, in het groeiseizoen misschien iets meer, in herfst en winter uiteraard



minder.' Hoewel er veel waardering uit de buurt is, valt de inzet van andere buurtgenoten nog wat tegen. 'Wellicht zijn mensen bang dat ze verplicht zijn om in een schema in de tuin moeten werken, wat overigens niet zo is. Maar misschien dat er deze zomer verandering in komt als we de eerste echte grote oogst hebben. De tuin is tenslotte van iedereen.'



WEBSITE

www.zoetermeer.nl/adoptiegroen